

Λόγος και αντίλογος: Ελπίδες και Φόβοι

Γιώργος Γιαννακόπουλος, PhD
ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», SciFY AMKE

Νέοι (;) Ορίζοντες

- Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) ως Καταλύτης
- Τεχνητή Νοημοσύνη ως Εργαλείο
- Αλλαγή Παραδείγματος (ενδεικτικά) σε
 - Σχέση με μηχανές
 - Εργασία / Δημιουργία / Τέχνες
 - Έρευνα και Εκπαίδευση

Άγνωστα όρια

Ορίζοντες: Σχέση με μηχανές

- Φιλικότερη επικοινωνία, ευρύτερη χρήση
- Πιο ισχυρή παρουσία στη καθημερινότητα, π.χ.
 - Έξυπνες συσκευές (στη βιομηχανία, στο σπίτι, ...)
 - Υποστήριξη ανθρώπων με αναπηρία
- Νοήμονα Συστήματα (ΝΣ) σε ρόλους με παραδοσιακά χαμηλό αυτοματισμό
 - Ιατρική
 - Δικαιοσύνη
 - Οικονομικά
 - Δημοσιογραφία, κλπ.
- Μηχανές ως φυσικοί/ψηφιακοί «πολίτες»

Ορίζοντες: Εργασία - Δημιουργία

- Υποστήριξη εργασίας (intelligent assistants)
- Νέοι τύποι εργασίας
 - Εκπαιδευτές Νοημόνων Συστημάτων (π.χ. Επισημειωτές)
 - Μηχανικοί τεχνητής νοημοσύνης
 - Σχεδιαστές εφαρμογών ΤΝ, κλπ.
- Μηχανές ως καλλιτέχνες (Υπολογιστική δημιουργικότητα)
- Νέες αγορές

Ορίζοντες: Έρευνα / Εκπαίδευση

- Αξιοποίηση («μεγάλων») δεδομένων για
 - Κοινωνικές Επιστήμες
 - Επιστήμες Ζωής
 - Περιβαλλοντικές/ Φυσικές επιστήμες, κλπ.
- Κατανόηση ανθρώπου (π.χ. γνωσιακή επιστήμη)

- Υποβοηθούμενη εκπαίδευση
- Προσωποποιημένη εκπαίδευση μεγάλης κλίμακας
- Παιγνίδια σοβαρού σκοπού
- Ανάγκη για νέες δεξιότητες

Προβλήματα

- (Τετριμμένες;) Δουλειές θα ανατεθούν σε Νοήμονα Συστήματα
- Εκπαίδευση και ανεργία σε ταχύτατα εξελισσόμενο εργασιακό τοπίο
- Επαναπροσδιορισμός των ορίων του «ανθρωπίνου» σε
 - Τέχνη
 - Φιλοσοφία, κλπ.
- Ταύτιση της ΤΝ με τα αποτελέσματά της
- Υπερ-υιοθέτηση και υπερβολική εμπιστοσύνη σε ΝΣ
- Επενδυτικό ρίσκο και όρια των ΝΣ
- Δεοντολογία στους νέους τύπους εργασίας (π.χ. για επισημειωτές)

Ηθική τάξη και συμβίωση ανθρώπων - μηχανών

- Τεχνολογία προπορεύεται και “εκβιάζει” την ηθική
 - Περιορισμένη διαίσθηση σχετικά με φύση και όρια των ΝΣ
 - Ορισμός ορίων μεταξύ ανθρώπου/μηχανής βάσει νοημοσύνης
 - Σχέσεις ανθρώπων-μηχανών ως συναισθηματική σχέση
 - ΝΣ ως (υπαρξιακή) απειλή
 - Βία και μηχανές
- Ανάγκη για:
 - Μελέτες σκοπιμότητας
 - Μελέτες αντικτύπου

Κοινωνικός αντίκτυπος

- Το εργαλείο επηρεάζει τη δράση και εξέλιξη της κοινωνίας και αντίστροφα
- Άγνοια νέας δυναμικής (π.χ. Διαδίκτυο και κοινωνία)
- Νέα κοινωνικά φαινόμενα και μοντέλα
 - Οι μηχανές ως νέοι λειτουργοί, συνεργάτες, «πολίτες»
 - Συναισθηματικοί δεσμοί με μηχανές
 - Εκπαίδευση / Έρευνα
 - Καθημερινή δράση
- Άγνωστοι ορίζοντες: χρειάζεται στενή παρακολούθηση

Νομικό και Θεσμικό Πλαίσιο

- Ελλείψεις/προκλήσεις:
 - Μειωμένος χρόνος εφαρμογής/συνύπαρξης σε ευρεία κλίμακα
 - Λαϊκισμός που οδηγεί σε φόβους/υπεραισιοδοξία
 - Εικασίες για τους κινδύνους και τις ευκαιρίες
 - Υιοθέτηση χωρίς μελέτη

Νομικό και Θεσμικό Πλαίσιο:

Προτάσεις

- Ανάγκη για:
 - Ανάπτυξη αίσθησης και διαίσθησης για τα όρια και τις ευκαιρίες
 - Πιλοτικές εφαρμογές
 - Στοχευμένες μελέτες
 - Μελέτη της ήδη υπάρχουσας επίδρασης ΝΣ
 - Τέχνη (επιστημονική φαντασία)
 - Ενημέρωση νομοθετών, πολιτών, κοινωνικών παραγόντων
 - Ανάπτυξη ηθικής
 - Συνδημιουργία νομικού και θεσμικού πλαισίου
 - Ορισμοί ΝΣ και ορίων (σχεδιασμού, ρόλων/χρήσης, αρχών, ...)
 - Ορισμοί μηχανισμών λογοδοσίας

Τεχνητή Νοημοσύνη: Ένα εργαλείο, μία νέα ευθύνη, μία νέα ευκαιρία

Γιώργος Γιαννακόπουλος, PhD
ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», SciFY ΑΜΚΕ